

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

תוכן

- א. ברשות אחת חייב בשתי רשויות פטור ... והוא שיש חיוב הטאת ביניהם אבל כרמלית לא.....1
- ב. אין שם לא מצר ולא הצב ... כל שנקראת על שמו ... דקרו ליה בי גרנותא דפלניא 2
- ג. כל שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה חייב במעשר לאפוקי קיני קניזי וקדמוני ... נפתוחא ערבאה ושלמאה ... הר שעיר עמון ומואב ... ערדיסקים אסיא ואספמיא.....2
- ד. היו שנים מעידין אותו שאכלה שלש שנים ונמצאו זוממים משלמין לו את הכל.....4
- ה. משלשין ביניהם שלשה אחים ואחד מצטרף עמהם הרי אלו שלש עדיות והן עדות אחת להזמה.....4
- ו. אחד אומר אחת בגבה ואחד אומר אחת בכריסה האי הצי דבר וחצי עדות היא ... למעוטי שנים אומרים אחת בגבה ושנים אומרים אחת בכריסה.....5
- ז. אחד אומר אכלה חטים ואחד אומר אכלה שעורים הרי זו חזקה.....6
- ח. אחד אומר אכלה ראשונה שלישית וחמישית ואחד אומר אכלה שניה רביעית ... התם בשתא דקא מסהיד מר לא קא מסהיד מר.....7

דף נו.

א. ברשות אחת חייב בשתי רשויות פטור ... והוא שיש חיוב הטאת ביניהם אבל כרמלית לא

הוציא בשבת¹ מרשות הרבים לרשות היחיד או להיפך, הצי שיעור וחזר והוציא הצי שיעור בהעלם אחד לרשות אחת חייב, לשתי רשויות אם יש ביניהן רשות שחייבין עליה פטור.

היתה ביניהן כרמלית הרי הן ברשות אחת וחייב הטאת.

¹ רמב"ם הלכות שבת פרק יח הלכה כד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ב. אין שם לא מצר ולא חצב ... כל שנקראת על שמו ...

דקרו ליה בי גרנותא דפלניא

היו שדות סמוכות זו לזו והחזיק באחת מהן, אפילו במכוש אחד, ונתכוין לקנות כולן, יש אומרים² שכל שאין הפסק ביניהם ע"י מיצר קנה כולם. ויש אומרים שאם השדה נקראת כולה על שם הגר, קנה כולה, ויש מחלקים³ שאם היא שדה בית השלחין כלומר שצריכה השקיה מלאכותית⁴ ומשקים את כולה מקור אחד קנה כולה⁵ אף שלא פירש לקנות כולה אלא שכונן בלבו לקנות כולה אבל בשדה בית הבעל שדי לה במטר השמים, אם פירש לקנות כולן קנה כולן, אבל אם החזיק סתם ולא פירש לקנות כולן לא קנה אלא ממקום שהחזיק מענה לארכה ולרחבה⁶.

ג. כל שהראתו הקדוש ברזך הוא למשה חייב במעשר

לאפוקי קיני קניזי וקדמוני ... נפתוחא ערבאה ושלמאה

... הר שעיר עמון ומואב ... ערדיסקים אסיא ואספמיא

² רמ"א ערה ז

³ רמ"א שם, כדעת הטור, בשם פירוש ר"ח. דכל שמשקים מבור אחד חשוב כשדה אחת, ובלבד שלא יהא מיצר או שאר דברים מפסיק ביניהם,

⁴ פירוש, שדות שצריכין להשקות אותן מבור מים ולא די להן במטר השמים נקרא בית השלחין. סמ"ע י
⁵ דבהן דוקא אמרינן דבמכוש אחד קנה כולה כשנקראים ע"ש הגר, אף שלא פירש אלא שכונן לדעתו לקנות כולה סני וכמ"ש המחבר דקאי עלה. ובטור וסעיף ו' מוכח דלא בנקרא ע"ש הגר לחוד סני, אלא כל שנקראים ע"ש הבאר שמשקים ממנו השדות, שכל שנקראים ע"ש הבאר אחת מצטרפין להיות כשדה אחת, משו"ה קנה כולן במכוש אחד. סמ"ע שם

⁶ עיין פתחי חושן חלק ה פרק ה סעיף כח וז"ל "יש מחלקים שאם היא שדה בית השלחין שאין משקין אותה לא קנה אלא כשיעור תלם או מענה, אבל בשדה בית הבעל כל שמשקים מבור אחד, קונה במכוש אחד" ונראב שטעות המדפיס היא שהחליף בית הבעל בבית השלחין ובית השלחין בבית הבעל וצ"ל יש מחלקים שאם היא שדה בית הבעל שאין משקין אותה לא קנה אלא כשיעור תלם או מענה, אבל בשדה בית השלחין כל שמשקים מבור אחד, קונה במכוש אחד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

התרומות והמעשרות⁷ אינן נוהגין מן התורה אלא בארץ ישראל⁸, ובכלל זה עמון ומואב של ארץ סיחון ועוג וכל עבר הירדן⁹ שכבש משה¹⁰, בין בפני הבית בין שלא בפני הבית¹¹, ונביאים שהיו בזמן החורבן וגלו אתם לבבל התקינו שיהיו נוהגות אפילו בארץ שנער היא בבל, מפני שהיא סמוכה לא"י ורוב ישראל הולכין ושבין שם, והחכמים הראשונים שהיו אחר דור עזרא, התקינו שיהיו נוהגות אף בארץ מצרים, ובארץ עמון ומואב המקומות שלא היו מארצות שכבש משה¹², מפני שהם סביבות לא"י.

⁷ רמב"ם הלכות תרומות פרק א הלכה א – ג

⁸ כולל תרומה גדולה ומעשר ראשון ותרומת מעשר ומעשר שני ומעשר עני אבל חלה וביכורים יש להם דינים אחרים ובספר תורת הארץ (ח"ב פ"ב דף כט – לב) הביא מחלוקת גדולה בראשונים, אם נהגו בעבר הירדן במצוות התלויות בארץ כמו בארץ ישראל, או שגם בכיבוש מצרים לא נהגו כל הדינים כמו בארץ ישראל. והנה בישועות מלכו (יו"ד סימן סז) הביא אחרונים שסוברים שאף בימי יהושע לא נהגו קדושה בעבר הירדן, וכתב עליהם הישועות מלכו שדבר זה לא יתכן כלל, והביא לזה כמה ראיות, וציין גם לדברי הגמרא בב"ב (הנ"ל) אמר רב יהודה אמר שמואל כל שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה, חייב במעשר. ופרשב"ם שהכוונה היא גם לארץ גלעד. ולמעשה מסיק שם שודאי שיש מצוה לדור גם בעבר הירדן ובכל כיבוש מצרים. אמנם בתוך דבריו כתב שזה ברור שאין כל הקדושות שוות, שהרי אפילו בארץ ישראל עצמה, ארץ יהודה קדושה יותר מהגליל, ומה שנצטער משה על שלא נקבר בארץ הוא כיון שבשעת פטירתו לא הייתה זאת נחשבת כא"י, יעו"ש. ולפי דבריו לכאורה אף בימינו יש ענין לקנות שם קרקע אם יכול, אם זה לא בא על השבון קניית קרקע בארץ ישראל עצמה, שהיא ודאי קדושה יותר. וסיכם שם "למעשה, שאלתי את מו"ח מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל אם בימינו ניתן לקיים בקניית מגרש בעבר הירדן מצוות ישוב ארץ ישראל, והשיב לי אם ניתן לגור שם בפועל ולזרוע ולנטוע כדי להפריש תרומה, אולי מקיימים בזה מצוות ישוב א"י, אך אם אי אפשר לדור שם, ואף לא לקיים את המצוות התלויות בארץ, אין בזה קיום מצוה של ישוב ארץ ישראל".

⁹ עיין חשוקי חמד מסכת שביעית פרק ט שדן האם מקיים מצוות יישוב ארץ ישראל בקניית מגרש בעבר הירדן

¹⁰ רדב"ז ה"ב וכ"כ בחזו"א שביעית סי' כ"ח סק"ה ובלקוטאים לזרעים סי' י' וכן מוכח בסמוך ה"ז דהא רקם הוא בעה"י כמש"כ בישועות מלכו וכ"כ התשב"ץ ח"ג סי' קצ"ט ר' ע"ש אך מש"כ בס' מע"א להביא ראיה מדברי רבנו בפ"ב מבכורים ה"א ובפ"ד משמיטה הכ"ז כ"ח לכא' אינו מוכרח שהרי התוס' ביבמות ט"ז א' כתבו לחלק בין עה"י שכבשו סיחון ועוג מעמון ומואב לשאר א"י ועמש"כ בעזה"י בס' נחל איתן סי' א' ס"א סק"ב:

¹¹ אף על גב שכתב רבנו לקמן הכ"ו דבבית שני לא נהגו תרומה אלא מדרבנן היינו משום שלא היו כל יושביה עליה כמש"כ רבנו שם אבל אם היו כל יושביה עליה נהגו אפי' אם אין בית כגון לפני שנבנה הבית וגם בזה"ז אם ישובו רוב ישראל תחזור חיוב תרומה מה"ת לפ"ד רבנו. רדב"ז ור"י קורקוס וכ"כ הכ"מ בהכ"ה וכן בתשו' ר' בצלאל סי' א' ובתשו' מבי"ט ה"ב סי' קצ"ו ובתשו' מהרי"ט סי' כ"ה חזו"א שביעית סי' כ"א סק"ה.

¹² חזו"א ידים סי' ט' סק"ז וכדעת הר"ש והתוס' ולא כמש"כ רבנו בפיה"מ שם ורבנו עצמו כאן לא ס"ל כן כמש"כ בחזו"א שביעית סי' ג' סק"ה ודעתו שם שט"ס בפיה"מ וגם התשב"ץ ח"ג סי' קצ"ח כתב דדברי רבנו כאן הם דלא כדבריו בפיה"מ [ומצינו בכ"ד שרבנו חזר בו בהלכות ממש"כ בפה"מ] ועי' מה שצינתי בפ"ו ממתנ"ע בצה"ל אות כ"ד שכן דעת רוב הראשונים:

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ארץ ישראל¹³ האמורה בכל מקום היא בארצות שכיבשן מלך ישראל או שופט או נביא כמו משה רבנו או יהושע, מדעת רוב ישראל וזהו הנקרא כיבוש רבים, אבל יחיד מישראל או משפחה או שבט שהלכו וכבשו לעצמן מקום אפילו מן הארץ שניתנה לאברהם¹⁴, אינו נקרא א"י כדי שינהגו בו כל המצות, ומפני זה חלק יהושע ובית דינו כל א"י לשבטים אף על פי שלא נכבשה כדי שלא יהיה כיבוש יחיד כשיעלה כל שבט ושבט וכבוש חלקו.

ד. היו שנים מעידין אותו שאכלה שלש שנים ונמצאו זוממים משלמין לו את הכל

שנים שהעידו¹⁵ שאכל שדה זו שלש שנים ונמצאו זוממין, משלמין לבעל¹⁶ השדה דמי השדה, ויטול קרקעו מן המחזיק¹⁷.

דף נו:

ה. משלשין ביניהם שלשה אחים ואחד מצטרף עמהם הרי אלו שלש עדיות והן עדות אחת להזמה

¹³ מצינו בתורה ג'פ גבולי א"י. פ"א בפ' לך גבי א"א מנהר פרת עד נחל מצרים וחשיב י' עממים. פעם ב' בפ' מסעי דקחשיב כל הגבולים. פעם ג' בפ' ברכה הארץ שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה רבנו. והנה הגבולות שבפ' לך שניתנה לא"א לא נכבשו מעולם והוא הבטחה לעת"ל שאז יכבש זה אבל בימי יהושע לא הי' מצוה לכבושה ולקדשה ולכן ארץ קניזי וקדמוני לא נתקדש מעולם, וגבולות שבפ' מסעי הם הגבולות שיהושע נצטווה לכבוש בלי עבר הירדן [אמנם למעשה גם יהושע לא כבש הכל]. ומה שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה הוא עם עבר הירדן ואמרו בנמ' כל שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה חייב במעשר כי כ"ז נתקדש בימי יהושע בקדושת הארץ אם יכבש. חז"א שביעית סי' ג' סקט"ו. ואף שלא כבשו הכל בימי יהושע וכמש"כ רבנו בסמוך הלכך חילק יהושע הכל שיהא כאילו קידש לכשיכבש, ואם לעת"ל ינהג אף בקניזי וקדמוני ע"י מש"כ בנחל איתן סי' א' ס"א סק"ד שיש מחלוקת הראשונים בזה.

¹⁴ הוא קניזי וקדמוני שהבטיח הקדוש ברוך הוא לא"א לעתיד לבא שנחל אבל עד לעת"ל דינו כחז"ל אבל בא"י עצמו אחר שחילק יהושע מהני אפי' כיבוש יחיד

¹⁵ רמב"ם הלכות עדות פרק כא הלכה ז טור הו"מ יח

¹⁶ קא משמע לן דאין העדים יכולין לומר הכי לא העדנו שקנאו אלא שאכל פירותיה ואדרבה לחיובא למחזיק פירות קאיתנא דכיון שהמחזיק מביאן לבית דין ודאי לטובתו הביא כדי להחזיק בקרקע ולא לחייבו פירות וכעין זה כתבו התוספות (נו: ד"ה משלשין). ב"י שם

¹⁷ רדב"ז שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

העידו שנים¹⁸ על היושב בשדה¹⁹ שאכלה שנה ראשונה, ושנים שאכלה שנה שניה, ושנים שאכלה שנה שלישית, והוזמו כולן משלשין ביניהן כל כת וכת השליש, שאף על פי שעדות החזקה שלש עדויות הן הרי הן כעדות אחת להזמה.

לפיכך שלשה אחים ואחד, מצטרף עם כל אחד ואחד ואם העידו בשנה שנה הרי אלו שלש עדויות²⁰, ותתקיים בהן החזקה, והן כעדות אחת להזמה²¹, שאם הוזמו כולן הרי שלשה האחין משלמין חצי דמי השדה, וזה שנצטרף עם כל אחד מהן משלם חצי דמיה.

ו. אחד אומר אחת בגבה ואחד אומר אחת בכריסה האי חצי דבר וחצי עדות היא ... למעוטי שנים אומרים אחת בגבה ושנים אומרים אחת בכריסה

כבר התבאר במסכת ב"ק דף ע: שעדים המעידים²² בבית הדין צריך שיעיד כל אחד על דבר שלם, דכתיב (דברים יט פסוק טו) על פי שני עדים או על

¹⁸ רמב"ם הלכות עדות פרק כא הלכה ז, טור לח יט

¹⁹ הרב הנ"י כתב בפרק חזקת עלה דמתני' דהיו ב' מעידים שאכלה שני חזקה והוזמו משלמים את הכל משם הריטב"א שהקשה דלמה משלמים כיון דאין העדים נעשים זוממין עד שנגמר דינו של ראשון וכיון דנגמר דינו של המחזיק והחזיקוהו בקרקע שהיה בידו הו"ל כאשר עשה ולא כאשר זמם דס"ל לרב דגבי ממונא נמי בעינן כאשר זמם ולא כאשר עשה. ותירץ דמיירי שהיה המחזיק חוץ לקרקע כשהוזמו. וקשיא לי עלה מהא דהפיל שן עבדו ואח"כ סימא עינו דלמה משלם דמי העבד לרבו והא כיון שנגמר דינו של העבד הרי הוא תפוס בעצמו והו"ל כאשר עשה ולא כאשר זמם וכעת צ"ע. משנה למלך שם הלכה ד. ובקהלת יעקב בב"ק ס"י ב' תמה על הריטב"א דא"כ כל עדים המעידים להחזיק אינם בהזמה דתיכף הו"ל כאשר עשה, וא"כ לא יהיו נאמנין כלל מדין עדות שאי אתה יכול להזימה, ותי' דלענין להחזיק א"צ עדות שאתה יכול להזימה דדוקא להוציא דבעינן פסק ב"ד מבורר, אי אפשר לעשות גמר החלטי על ידיהם אי הוו עדות שאי אתה יכול להזימה, אבל להחזיק א"צ פסק דין מבורר דהא גם מספק זוכה במה שהוזחק, דכל עדות להחזיק נצרך רק משום שלהתובע יש עדות או ראייה להוציא ובאין עדים אלו להכחיש את הראייה של התובע, וגם כשישאר ספק יזכה המוחזק, והוכיח כן דאל"כ לא משכחת עדים המכחישים זא"ז דהא אינם בהזמה כיון שלא נגמר הדין על פיהם והדבר נשאר בספק, אלא ע"כ דלהיות דינם כתרתי ותרתי א"צ עדות שאתה יכול להזימה עיין שם

²⁰ ומעמא דאשתא דמסהיד האי לא מסהיד האי. רדב"ז שם

²¹ לענין שאין נעשין זוממין עד שיוזמו כולם ולענין דמשלשין ביניהם. שם

²² שו"ע ונו"כ ל יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

פי שלשה עדים יקום דבר, דבר שלם משמע, אבל אם העידו על חצי דבר אינו כלום.

כיצד, שני עדים שבאו להעיד על אדם אחד שהוא גדול, והעיד אחד שראה לו שער אחד בימינו והשני העיד שראה לו שער בשמאלו, אינו כלום וזה נקרא חצי עדות וחצי דבר, ופשוט שאין מצטרפין ואינו כלום שהרי כל אחד לא העיד אלא על מקצת סימנים.

ואפילו העידו שנים בשער אחד ושנים בשני אינו כלום שהרי כל כת לא העידה אלא על חצי דבר.

אבל אם העיד ע"א שראה שתי שערות בימינו וע"א העיד שראה שתי שערות בשמאלו הרי כל אחד מעיד על דבר שלם, שהרי שתי שערות הם סימן גדלות, ואף על גב שבשערות שמעיד זה אינו מעיד זה, מצטרפין והרי זו עדות מעולה, וכן כל כיוצא בו מצטרפין.

ז. אחד אומר אנלה חטים ואחד אומר אנלה שעורים הרי זו

חזקה

עידי החזקה²³ שהעיד האחד שאכלה חטים ג' שנים, והשני מעיד שאכלה שעורים באותן שני החזקה, עדותן קיימת והרי זו חזקה, שאין זו הכחשה שאין העד מדקדק בזה, ובין היטין ושעורים אנשים טועים ושניהם מעידים על אותם שנים.

²³ שו"ע ונו"כ קמה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אולם אם אחד אומר חיטין ואחד אומר קטנית אין מצטרפין, שבזה אין אנשים טועים²⁴,
ואם כן אינם מעידים אותה עדות²⁵.

**ה. אחד אומר אכלה ראשונה שלישית וחמישית ואחד אומר
אכלה שניה רביעית ... התם בשתא דקא מסהיד מר לא
קא מסהיד מר**

²⁴ המחבר השמיטו לפי שכתב בבדק הבית דיש לדחות ולומר כיון דהוי מילתא דלא רמיא עלייהו דאינשי כך
לי חטים וקטנית כמו חטים ושעורים עכ"ל וכדברי הטור כתבו התוספו' והרא"ש ור' ירוחם נתי"א ח"ב ונראה
סברתם נכונה דלא שייך מילתא דלא רמיא שהרי מכחישים זה את זה אלא שצ"ל שאחד מהן טועה ובין חטים
לקטניות אין אדם טועה וא"כ הוי הכחשה גמורה ועדותן במלה, והב"ח כתב דמפירוש רשב"ם משמע דלהכי
קאמרינן בין חטים לשעורים טעו אינשי לפי שאינן מבינים יפה בין קמח חטין לקמח שעורים א"כ לפ"ז אף
בחטין וקטניות אין מבינים יפה בקמח שאוכל אם הוא של חטים או של קטנית עכ"ל וטעה בין קמ"ח לקמ"ח
שרשב"ם כתב שאין מבינים בין קמ"ח חטים לקמ"ח שעורים ור"ל דתואר קמת שניהם שוה לעין הרואה על
פני השדה כשאינו מדקדק וא"כ אדרבה מוכח כמ"ש התוס' והרא"ש דבחטים וקטניות אפי" בלא דקדוק אין
אדם טועה דהא תואר קומתן משונה מאד זה מזה וק"ל. ש"ך שם א ועיין תומים (סק"א) דנכון עם הש"ך ואין בו
פקפוק, דגבי קטניות וחיטין דהוי עדות מוכחשת
²⁵ סמ"ע שם א מהטור

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

העיד האחד²⁶ שאכלה זה שנה ראשונה שלישית וחמישית והשני מעיד שאכלה שניה ורביעית וששית אין עדותן מצטרפת²⁷, שבשנה שמעיד בה זה לא העיד בה זה, ותחזור הקרקע והפירות שבעין²⁸.

²⁶ שו"ע ונו"כ שם ב

²⁷ וכתב המגיד משנה פט"ו דטוען דין ב' על זה וז"ל, מפורש בסוגיא שם, ופירשוהו כגון במקום שמוכירין שנה וזורעין שנה, שנתבאר בפ"ב [ה"ד] דעולה להן חזקה אף על פי שאינן רצופין, שאל"כ מאי איריא מכחישינן, אפילו שניהן מעידין שאכלה אג"ה אין חזקתו כלום, וזה ברור, עכ"ל. ולכאורה קשה דתלה תניא בדלא תניא, שדייק ומוכיח דאיירי במוברי דאל"כ מאי איריא מכחישינן כו', דילמא כאמת איירי הרמב"ם באינן מכחישינן זה את זה אלא כל אחד מעיד מה שראה, זה ראה אוכל אג"ה וזה בד"ו, ואיירי באתרא דלא מוברי, וקמ"ל הרמב"ם רבותא, דאע"ג דכל אחד מעיד על שלש שנים ואינן מכחישינן זה את זה, וק"ל דבדיני ממונות מצטרפין העדות, וכמ"ש הטור בסימן ק"מ סעיף י"ב, דאם אחד מעיד על אב"ג ואחד על דה"ו מצטרפין, וגדולה מזו כתב שם דאפילו ששה עדים כל אחד מעיד שראה אוכל שנה זה אחר זה מצטרפין, והוה ליה כאילו היו שני עדים שכל אחד מעיד על שלש שנים, מ"מ ס"ל להרמב"ם דבכה"ג אין מצטרפין, כיון דלדברי עדות כל אחד בפני עצמו היה הפסק בשני אכילתו, ובאתרא דלא מוברי בעינן עדים שיעידו שאכל רצופים. וכן כתב הטור בסימן זה סעיף ג' בהדיא, וז"ל, ואם אינן מכחישים זה את זה אלא זה מעיד אג"ה וזה בד"ו, לא הוה חזקה באתרי דמוברי, כיון דלדברי שניהן יחד אכלן רצופין [כיון דאינן מכחישינן זה את זה], ולא באתרי דלא מוברי, כיון דאין שום אחד מעיד על חזקת שלש שנים רצופין, עכ"ל. וז"ל, דא"כ לא הוה ליה להרמב"ם לסיים בטעמו, משום שבשנה שמעיד זה לא מעיד זה, דהא באתרי דלא מוברי אין זה חסרון העדות אפילו ששה עדים שמעידים כל אחד על שנה מיוחדת זה אחר זה מצטרפין וכנ"ל, אלא הוה ליה לסיים בטעמו, כיון דאין שום אחד מהן מעיד על שלש שנים רצופין, וכמ"ש הטור בטעמו כנ"ל. אלא ודאי איירי באתרי דמוברי, ואז צריכין לעדים שיעידו דאכלן שלש שנים ולא היו רצופין, משום הכי הוצרך לסיים בטעמו דבשנה שמעיד האי לא מעיד האי, דאילו העידו שניהן על אג"ה או בד"ו הוה חזקה. וגם כונת המגיד משנה דמוכיח דהרמב"ם איירי באתרי דמוברי דאל"כ אפילו שניהם מעידים אג"ה כו', כונתו הכי ור"ל למה סיים הרמב"ם בטעמו דבשנה שמעיד זה כו', הא אפילו שניהן מעידין שוה אג"ה לא הוה חזקה, ואגב שיטפא קרי ליה עדות מוכחשת כשזה מעיד אג"ה וזה בד"ו, ודוק. סמ"ע שם ב

²⁸ הסמ"ע י"ל דר"ל הפירות הנמצאים עדיין בעין שלא שמטם ואכלם דאותן ודאי צריך להחזיר עם הקרקע כיון דאין לו עדי חזקה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

